

2. SOLUL

1. Observați, în timpul excursiei, malul riului și spuneți ce vedeți (fig. 2). Cum este stratul de la suprafață? Ce culoare are? Ce se găsește în el?
2. Luați pământ din acest strat, puneți-l în borcan și duceți-l la școală pentru observare mai atentă.
3. Puneți într-o eprubetă pământ luat din grădină. (Poate fi și cel adus din excursie). Priviți cu ochiul liber (fig. 3). Puneți pământ pe o foaie de hirtie și priviți cu lupa (fig. 4). Spuneți ce culoare are pământul.
4. Încălziți mult eprubeta cu pământ la flacăra unei lămpi de spirit (fig. 5). Explicați apoi de ce se aburește eprubeta.
5. Încălziți în continuare. Ce miros simțiți? Observați ce rămâne în eprubetă după ardere. Ce culoare are pământul după ce a ars? Comparați ceea ce a rămas cu ceea ce ați observat înainte de arderea în eprubetă.
6. Puneți pământ de grădină într-un pahar cu apă și spuneți ce vedeți (fig. 6).

Fig. 2. Secțiune în malul unei ape.

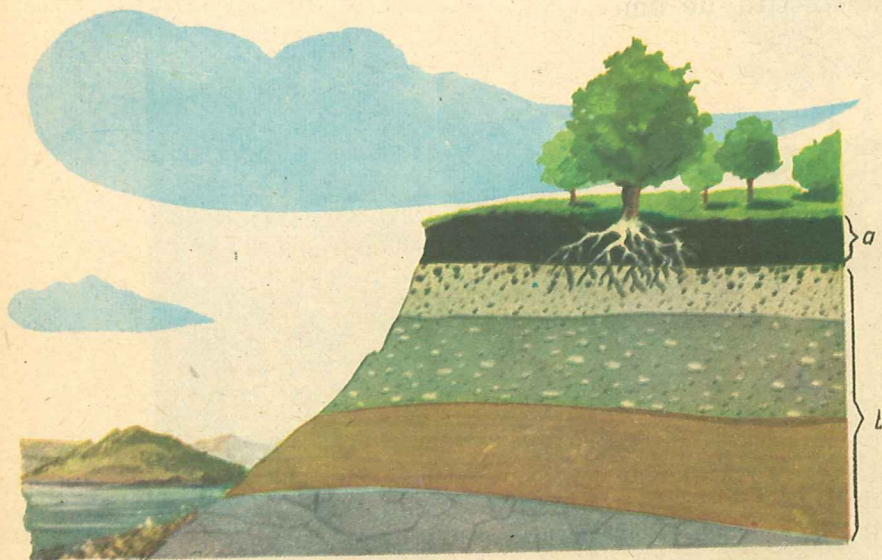

Fig. 3.

Stratul de la suprafața pământului în care plantele își înfig rădăcinile se numește sol. El este închis la culoare.

În sol se găsesc aer și apă, care asigură condiții de trai pentru animalele mici care își duc viața aici: rîme, insecte. În fiecare bulgăre de pământ sînt și miliarde de *viețuitoare mici*, care nu se văd cu ochiul liber, ci numai la microscop.

Solul conține și resturi de plante și animale putrezite sau pe cale de putrezire. Acestea formează *substanțele organice* din sol. Ele dau culoarea neagră solului. Dacă încălzim puternic solul, substanțele organice ard și dau mirosul de pământ ars.

În sol se găsesc și substanțe denumite *substanțe minerale* care îi dau culoarea cenușie. Ele nu ard. După arderea solului, ele rămîn sub formă de cenușă.

Aerul din sol servește la respirația rădăcinilor de plante și a animalelor din sol. Cînd se pune sol într-un pahar cu apă, aerul se ridică la suprafața apei sub formă de bășicuțe (fig. 6).

Dacă se încălzește sol în eprubetă, pereții acesteia se aburesc. Deci, în sol se găsește apă.

Fig. 4.

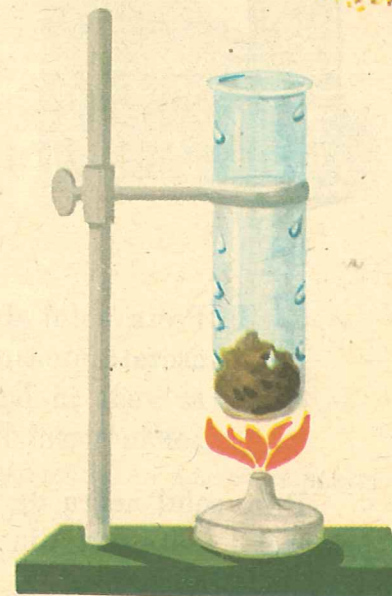

Fig. 5.

Fig. 6.